

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/456/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614210407
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614210407.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu Quantum Credit a. s., so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 25, IČO: 47 248 980, právne zastúpeného PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 25, IČO: 36 668 745, proti žalovanej O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. U. XX, v konaní o zaplatenie 42,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/71/2015-26 zo dňa 16.03.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyslovil, že zamietá návrh žalobcu, aby žalovaná zaplatila žalobcovi 42,95 eur s úrokom z omeškania tak, ako je špecifikovaný v návrhu na vydanie platobného rozkazu a náhradu trov konania, trov právneho zastúpenia. Zároveň žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd dôvodil tým, že žalobca do súdneho spisu predložil listinné dôkazy, ktoré preukazujú, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu zmlúv o pripojení, ktoré podľa okresného súdu neobsahujú žiadne číselné, alebo iné označenie. Uviedol, že ide o právne vzťahy, na ktorých obligatórne náležitosti je potrebné vzťahovať nielen ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách, ale aj Občianskeho zákonníka o omeškani. Podľa okresného súdu žalobca v žalobe netvrdil, či čiastky 42,95 eur a 239,51 eur boli fakturované za dodanie služieb, alebo ako sankcia, zmluvná pokuta, keďže v oznámení o postúpení pohľadávky právny predchodca žalobcu Slovak Telecom, a.s. oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky v celkovej výške 282,46 eur, ktorú označil ako „istina + zmluvná pokuta“. Okresný súd ďalej konštatoval, že ak ide o zmluvnú pokutu, tak nie je tvrdené, kedy, akou formou, za porušenie ktorej zmluvnej povinnosti sa ju žalovaná zaviazala zaplatiť, v akej výške, kedy k porušeniu povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou došlo. Okresný súd z predložených fotokópií faktúr nemal za zistiteľné, či tam uvedené čiastky boli vôbec fakturované na základe každej zo zmlúv predložených súdu, alebo len na základe jednej z nich, alebo na základe iných zmluvných vzťahov, ani jedna faktúra neobsahuje jediný údaj, umožňujúci prvostupňovému súdu stotožnenie fakturovanej sumy s tou-ktorou predloženou zmluvou. Podľa okresného súdu nepreukázanie nároku na zaplatenie žalovanej istiny malo za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu, teda aj v časti príslušenstva. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 O. s. p. tak, že žalovanej náhrada trov nevznikla, a teda jej ju súd nemohol priznať.

Proti tomto rozsudku podal odvolanie žalobca s tým, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávnych právnych záverov. Namietal, že v záhlaví žaloby pred výrokovou časťou uviedol v časti žalovanej sumy iba sumu 42,95 eur, hoci žalovaná bola suma 282,46 eur. Ako skutkové zistenie uviedol, že faktúra 7112498907 splatná dňa 25.12.2011 na sumu 42,95 eur bola vystavená dňa 15.4.2011, čo sa však nezakladá na pravde, keďže bola vystavená dňa 08.12.2011. Okrem toho poukázal na to, že okresný súd vytkol žalobcovi, že v oznámení v postúpení pohľadávok jeho právny predchodca uviedol žalovanej, že

sa postúpila pohľadávka, ktorú označil ako (istina + zmluvná pokuta), a že z vyúčtovania zmluvnej pokuty nevyplýva, aká zmluvná povinnosť bola porušená, v akej výške mala byť účtovaná a kedy k porušeniu došlo. Namietal, že k žalobe predložil všetky podstatné dôkazy, ktoré mal k dispozícii ohľadne žalovaného nároku. Pokiaľ bola predložená zmluva o poskytovaní služby, nebolo právne významné bližšie špecifikovať faktúru. Vo faktúre podľa odvolateľa sú uvedené všetky údaje, ktoré faktúra musí obsahovať, vrátane obdobia, za ktoré bola vystavená, ako aj cenu služby. Žalovaný mal možnosť aj zákonné právo, pokiaľ by nebol stotožnený s údajmi na faktúre, túto reklamovať a v rámci reklamácie službu nezaplatiť. Faktúry však prijal bez výhrad a ani k sporu sa nevyjadril. Dôvodom na zamietnutie žaloby nebolo ani tvrdenie súdu, že v oznámení o postúpení pohľadávky bolo uvedené, že sa jedná o listinu a zmluvnú pokutu. Takéto špecifikovanie bolo uvedené v zátvorke ako paušálne označenie. V samotnom texte oznámenia však boli konkrétne špecifikované faktúry, z ktorých sa dalo zistiť, že sa jedná o žalované faktúry. Z týchto faktúr jednoznačne vyplýva, že ich obsahom nebolo vyúčtovanie zmluvnej pokuty, ako si to okresný súd mylne vyložil. Napokon nárok na úhradu zmluvnej pokuty ani žalovaný nebol. Tento nesprávny záver súdu nemôže byť na ťarchu žalobcu.

K podanému odvolaniu sa písomne žalovaná nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok zrušil v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. s poukazom na ustanovenie § 212 ods. 3 O. s. p..

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie veci.

Krajský súd po preskúmaní konania pred okresným súdom došiel k záveru, že okresný súd svoje konanie zaťažil vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Postupom okresného súdu, keď v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. vo veci nenariadil pojednávanie, došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní, kde je účastníkovi umožnené predkladať návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonanému dokazovaniu, k tvrdeniu protistrany, právo záverečnej reči a pod. Uplatnenie týchto konkrétnych práv bolo žalobcovi odňaté vadným postupom okresného súdu, keď vo veci samej nenariadil pojednávanie.

Ust. § 115a ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania v drobných sporoch.

Je nepochybné, že súdená vec, vzhľadom na predmet konania, ktorý nepresahuje sumu 1.000,- eur, je považovaná za drobný spor (§ 200ea O. s. p.).

Nie vždy ale rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania prichádza do úvahy. Výklad a aplikácia citovaného ustanovenia musí byť v súlade s ostatnými súvisiacimi ustanoveniami O. s. p. tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.).

Citované ustanovenie bolo zaradené do Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti so snahou zrýchliť a zefektívniť konanie, keď bola súdu daná možnosť, nie povinnosť rozhodovať aj bez nariadenia pojednávania za splnenia zákonom stanovených podmienok. Aj keď to priamo z textu zákona nevyplýva, účelom prijatia citovaného ustanovenia bolo zjednodušiť procesný postup súdu iba v jednoduchých veciach, v ktorých sa súd stotožní s návrhom na začatie konania a vyhovie mu. Bolo by v rozpore s účelom tejto normy zamietť návrh bez nariadenia pojednávania. Preto ak súd dôjde k záveru, že po splnení formálnych predpokladov na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania by bolo potrebné návrh alebo jeho časť alebo niektorý z uplatnených nárokov zamietnuť, vo veci je potrebné nariadiť pojednávanie.

Základom pre rozhodnutie súdu v prípade nenariadenia pojednávania sú nepochybné listinné dôkazy predložené účastníkmi konania. V prípade akýchkoľvek pochybností rozsudok bez pojednávania nie je možné vydať. Vo veci možno rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi bez toho, aby sa nimi vykonávalo dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O. s. p.. Súd sa len oboznámi s listinami a ak z nich vyplynie tvrdený skutkový stav a právne posúdenie, môže ich vziať za základ svojho rozhodnutia vo veci samej. Ak súd vo veci rozhoduje bez ústneho pojednávania, nemožno hovoriť o vykonávaní dokazovania. V tomto prípade sa totiž iba súd mimo pojednávania bez prítomnosti účastníkov konania, ich zástupcov oboznamuje s obsahom predložených dôkazov.

Súd potom nemá na základe čoho zákonom prípustným spôsobom ustáliť skutkový stav veci, ktorý je pre meritórne rozhodnutie nevyhnutný.

Postup prvostupňového súdu je aj v rozpore s ustanovením § 153 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. V danom prípade však k vykonaniu dokazovania nedošlo. Rozhodnutie prijaté bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, bez výslovnej opory v zákone pre takýto postup môže mať v konečnom dôsledku za následok porušenie základných práv účastníkov konania. Hodnotenie dôkazov bez toho, aby bol dôkaz vykonaný, je porušením čl. 6 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, resp. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu zo strany prvostupňového súdu bolo nepreukázanie nároku na zaplatenie žalovanej istiny, keď podľa okresného súdu z predložených fotokópií faktúr č. 7112498907 a č. 7200286691 nebolo zistiteľné, či tam uvedené čiastky boli vôbec fakturované na základe každej zo zmlúv zo dňa 22.11.2011 a 02.12.2011 predložených súdu, alebo len na základe jednej z nich, alebo na základe iných zmluvných vzťahov. Podľa odvolacieho súdu, okresný súd v konaní tieto skutočnosti zisťuje z vykonaných dôkazov. Bez vykonania dokazovania podľa procesných pravidiel, upravených v ustanovení § 120 a nasl. O. s. p., nemohli byť tieto otázky riadne ustálené.

Odvolací súd sa nestotožňuje s právnymi závermi prvostupňového súdu, nakoľko nepostupoval v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. a nevyzval riadne žalobcu na doplnenie žalobného návrhu, resp. na odstránenie väd z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti. V zmysle ostatne citovaného zákonného ustanovenia, ak sudca alebo zamestnanec súdu dôjde k záveru, že podanie je nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné čo i len v časti žalobného návrhu, uznesením rozhodne o ďalšom postupe podľa toho, či ide o podanie, ktoré by podľa obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania, alebo o podanie, ktoré takým návrhom nie je. Obsahom uznesenia, proti ktorému nemožno podať odvolanie, je výzva účastníkovi, ktorý posudzované podanie urobil, aby podanie opravil alebo doplnil. Súčasťou výzvy je aj poučenie o spôsobe, rozsahu a potrebe opravy alebo doplnenia a poučenie o následkoch neopravenia alebo nedoplnenia podania. V prípade podania, ktoré by podľa obsahu mohlo byť návrhom na začatie

konania, súd musí účastníka poučiť o možnosti odmietnuť také podanie, a pri ostatných podaniach o tom, že bez opravy a doplnenia sa na také podanie neprihliadne. Občiansky súdny poriadok umožňuje v citovanom ustanovení podanie, ktoré by mohlo byť podľa obsahu návrhom na začatie konania, odmietnuť, ak účastník napriek výzve sudcu alebo povereného zamestnanca podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať. Pre taký postup a rozhodnutie ale musia byť splnené predpoklady ustanovené v ustanovení § 43 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého sudca alebo poverený zamestnanec súdu v uznesení, ktorým vyzve účastníka na doplnenie alebo opravu podania, uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať; v prípade odmietnutia podania musí napokon v odôvodnení svojho uznesenia vysvetliť, ktoré konkrétne vady vytyčkané žalobcovi neboli opravené a či vady bránili v konaní pokračovať.

Nesprávnym podaním je pritom také podanie, ktoré síce má všetky náležitosti uvedené v zákone, avšak tieto náležitosti alebo niektoré z nich sú uvedené nepresne, neurčite alebo nezrozumiteľne. Podanie je nesprávne i vtedy, ak síce obsahuje presné, určité a zrozumiteľné údaje, avšak je medzi nimi zjavný logický rozpor (napr. vtedy, ak žalobný petit nevychádza z označených rozhodujúcich skutočností, ale z iných, v podaní neuvedených okolností, a nemožno preto vyvodiť, na základe čoho má byť o žalobnom petite rozhodnuté a pod.). Súd je povinný vyzvať (z úradnej povinnosti) účastníka, ktorý urobil neúplné alebo nesprávne podanie, aby vady podania odstránil. Túto povinnosť súd plní vtedy, ak pre tento nedostatok podania nemožno v konaní pokračovať; to platí predovšetkým pri podaniach, ktorými sa začína konanie na súde v prvom stupni, odvolacie konanie alebo konanie pred dovolacím súdom. Záver o tom, či neúplnosť alebo nesprávnosť podania bráni súdu tomu, aby pokračoval v konaní, závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu. Uznesenie súdu, ktorým sa robí výzva na odstránenie väd podania, obsahuje okrem formálnych náležitostí rozhodnutia, aj: a/ údaje o tom, v čom je podanie neúplné alebo nesprávne, ktorá jeho podstatná náležitosť chýba a pod. (napr. v označení účastníka), b/ poučenie, ako treba doplnenie alebo opravu podania vykonať (napr. označenie žalovaného treba doplniť o miesto jeho bydliska a pod.); poučenie sa však nemôže týkať hmotného práva, vecnej legitímácie a pod., c/ lehotu na odstránenie väd podania; táto lehota je lehotou sudcovskou (§ 55 O. s. p.), ktorú môže predseda senátu (samosudca) uznesením predĺžiť, a to i dodatočne (po jej uplynutí), nesmie ju však skrátiť, d/ poučenie o tom, že podanie bude odmietnuté, ak podanie nebude včas opravené alebo doplnené. K odmietnutiu podania môže súd pristúpiť len vtedy, ak bol účastník na odstránenie väd podania riadne vyzvaný, ak vady podania napriek výzve neboli odstránené a ak nemožno pre tento nedostatok v konaní pokračovať. Poučovaciu povinnosť súdu uvedenú v § 43 ods. 1 O. s. p. treba odlišovať od všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 5 O. s. p.. Pokiaľ okresný súd aj vyzval žalobcu prípisom zo dňa 08.01.2015 (č.l. 12 spisu) ohľadne úpravy petitu jednak čo do povinnosti označiť dôkazy na preukázanie tvrdení ohľadne predloženia originálu, alebo overenej kópie zmluvy o postúpení pohľadávky spolu s prílohami a zároveň ho vyzval na úpravu petitu vzhľadom na rozpor medzi navrhovanou výškou priznanej istiny vo výške 282,46 eur, resp. 42,95 eur, odvolací súd konštatuje, že takáto výzva nebola urobená zákonom predpísanou formou, prvostupňový súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p., je rozhodnutie v napadnutej časti predčasné s tým, že prvostupňový súd v prvostupňovom konaní má možnosť postupovať v zmysle § 115a ods. 2, § 156 ods. 3, § 200ea ods. 2 O. s. p., avšak iba v prípade, ak žalobný návrh nevykazuje vady.

Postup okresného súdu sa javí odvolaciemu súdu ako nepredvídateľný, prekvapivý, čo je v rozpore s právom účastníka na spravodlivý súdny proces. Z dôvodu potreby predvídateľnosti postupu súdu a posilnenia práva na spravodlivý proces boli do Občianskeho súdneho poriadku včlenené viaceré ustanovenia, medzi nimi aj § 118 ods. 2 O. s. p., keď sa upravil postup sudcu vo vzťahu k nesporným skutočnostiam a sporným skutočnostiam. Uvedené ustanovenie vnieslo do čiastočne kontradiktórneho procesu vyššiu ochranu účastníkov konania tým, že sudca musí usmerniť účastníkov konania o rozsahu dokazovania, ktoré mieni vykonať. Z hľadiska uplatnenia procesných práv účastníka je tu významná povinnosť súdu upozorniť účastníka na právne významné skutkové tvrdenia, ktoré ostali medzi účastníkmi sporné, resp. nepreukázané. Účastník nemôže byť zbavený týchto práv ani postupom v zmysle ustanovenia § 115a O. s. p.. Navyše v danom prípade súd konal o návrhu žalobcu, hoci nemal ustálený predmet konania, keďže ani na výzvu, ktorá nespĺňala formálne požiadavky zákona, žalobca tento nedostatok neodstránil.

Na základe uvedeného krajský súd došiel k záveru, že rozhodnutie v súdnej veci bez nariadenia pojednávania porušuje práva žalobcu na dokazovanie v zmysle zásad upravených Občianskym súdnym poriadkom, ako aj právo na poučenie v zmysle ustanovenia § 118 ods. 2 O. s. p., predstavuje odňatie možnosti účastníkovi - žalobcovi konať pred súdom a je v rozpore s ústavným právom účastníka na spravodlivý súdny proces.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil bez preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

Z uvedeného vyplýva, že prvostupňový súd bude postupovať najmä v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 a nasl. O. s. p. a odstráni vadu žalobného návrhu v dotknutej časti tak, aby mohol konať o riadnom návrhu. Až následne vydá rozhodnutie, ktoré riadne zdôvodní, vysvetlí, z akých záverov vychádzal a ako ich skutkovo a právne vyhodnotil, a to nielen vo všeobecnej rovine. Zo záverov nesmie vyplývať jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Z uvedených dôvodov musel odvolací súd prvostupňové rozhodnutie zrušiť v napadnutom rozsahu, vrátane výroku o trovách konania, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.